

Brüsszel, 2026. február 18.
(OR. en, es, fr)

Intézményközi referenciaszám:
2025/0132 (COD)

6177/1/26
REV 1 ADD 1

CODEC 196
JAI 180
ASILE 16
FRONT 31

FELJEGYZÉS AZ „I/A” NAPIRENDI PONTHOZ

Küldi:	a Tanács Főtitkársága
Címzett:	az Állandó Képviselők Bizottsága/a Tanács
Tárgy:	Tervezet – AZ EURÓPAI PARLAMENT ÉS A TANÁCS RENDELETE az (EU) 2024/1348 rendeletnek a biztonságos harmadik ország elvének alkalmazása tekintetében történő módosításáról (első olvasat) – A jogalkotási aktus elfogadása = Nyilatkozatok

Spanyolország kérte az alábbi nyilatkozatnak a Tanács jegyzőkönyvében való rögzítését.

1. Spanyolország elkötelezett az európai migrációs és menekültügyi paktum végrehajtása mellett. Ez a paktum történelmi mérföldkövet jelent a menekültügy és a migráció kezelésére vonatkozó átfogó uniós szakpolitika és jogi keret kidolgozása terén. A nemzetközi védelem iránti közös eljárásról szóló (EU) 2024/1348 rendelet (a menekültügyi eljárásról szóló rendelet) e jogi keret egyik fő komponensét alkotja.
2. Spanyolország négy okból – jogalkotási, jogi, külkapcsolati és működési szempontból – nem támogatja a menekültügyi eljárásról szóló rendelet módosítására irányuló javaslatot.

3. Először is, a rendelet aláássa a paktum integritását. Még azt megelőzően módosítja az európai migrációs és menekültügyi paktumot, hogy 2026 júniusában megkezdődne annak alkalmazása. E módosítás bevezetésére még az előtt kerül sor, hogy meggyőződhattünk volna arról, hogy az új jogi keret – teljes egészében, és különösen a biztonságos harmadik ország elvére vonatkozó új rendelkezések, amelyeket a menekültügyi eljárásról szóló rendelet a 2023. év végi megállapodás alapján már tartalmaz – megfelelően működik. Ezenkívül módosul egy olyan elem – konkrétan a biztonságos harmadik ország fogalma –, amely az átfogó megállapodás elérésekor különösen érzékenynek bizonyult. Végezetül, a javaslatot nem lehet külön értékelni, mert szorosan kapcsolódik a visszaküldésről szóló rendelethez és az abban előírányzott visszaküldési központokhoz. Spanyolország továbbra is kritikusan viszonyul a harmadik országokban létrehozandó hazatelepítési központokhoz.
4. Másodsor, Spanyolországnak jogi aggályai vannak azzal kapcsolatban, hogy a szöveg megengedi nem kötelező erejű megállapodások kötését e területen. Az ilyen megállapodások nem teszik lehetővé a valamely harmadik országba átszállítandó kérelmezők jogainak és kötelességeinek tiszteletben tartását. Nincs garancia arra, hogy az érintett kérelmezők az uniós és a nemzetközi joggal összhangban tényleges védelemben fognak részesülni. Felmerül továbbá a kérdés, hogy ha a megállapodások nem kötelezőek, akkor a tagállamok és a harmadik országok hogyan kényszeríthetők a betartásukra. Amennyiben kifejezetten engedélyezzük, hogy az Unió nem kötelező erejű megállapodásokat kössön harmadik országokkal e területen, azzal az összes tagállam rendkívül nagy felelősséget és elfogadhatatlan kockázatot vállal magára. Ezen túlmenően nagy eséllyel számíthatunk majd perekre a visszaküldés tilalma elvének potenciális megsértése miatt. Ezt az elvet az Európai Unió Alapjogi Chartája és az emberi jogok európai egyezménye is elismeri. A jogi kockázatok a felelősséget meghatározó szabályokra gyakorolt esetleges hatásra is kiterjednek. E tekintetben nem zárható ki, hogy fel fognak függeszteni a menekültügy és a migráció kezeléséről szóló rendelet alapján a tagállamok között végzett átszállításokat, ugyanis előfordulhat, hogy a nemzeti bíróságok úgy ítélik meg, hogy az érintett személyek nem szállíthatók át olyan országokba, amelyek ilyen megállapodásokat írtak alá.

5. Harmadszor, amennyiben az Unió vagy más tagállamok ilyen jellegű megállapodásokat kötnek a Spanyolországgal szomszédos harmadik országokkal, az közvetlen hatást gyakorol Spanyolországnak az érintett országokkal fennálló kétoldalú kapcsolataira. A szöveg értelmében az egymással határos tagállamoknak előzetes tájékoztatási mechanizmust kell bevezetniük. Ez a megfogalmazás azonban kizárná e körből a Spanyolországgal határos legfontosabb országokat, lehetővé téve, hogy más tagállamok úgy kössenek megállapodásokat ezen országokkal, hogy erről Spanyolországot nem tájékoztatták és nem konzultáltak vele.
6. Negyedszer, a működést illetően, Spanyolországnak komoly kételyei vannak a hatékonysággal és az eredményességgel kapcsolatban. Az a tény, hogy a kapcsolatra vonatkozó kritérium opcionális, kérdéseket vet fel a mechanizmus fenntarthatósága tekintetében. Spanyolország számára kérdéses, hogy családi, társadalmi vagy gazdasági kötődés hiányában mi tartana vissza egy átszállított személyt attól, hogy megkíséreljen visszatérni az Unióba, amikor az ismeretlen harmadik országban korlátozottak a kilátásai. Ezenkívül, ha egyes tagállamok alkalmazzák a kapcsolatra vonatkozó kritériumot, mások pedig nem, az a közös rendszer helyett inkább szétagoltságot fog eredményezni. Az intézkedés költség-haszon mérlege is megkérdőjelezhető. A legcsekélyebb mértékben objektív költség-haszon elemzés sem készült. Ezzel szemben hasonló, létező példákon keresztül már bebizonyosodott, hogy a magas költségek korlátozott eredményekkel párosulnak.
7. A fentiek alapján Spanyolország **ELLENZI** a rendeletnek a javasolt formában való elfogadását.

Franciaország kérte az alábbi nyilatkozatnak a Tanács jegyzőkönyvében való rögzítését.

Franciaország az (EU) 2024/1348 rendeletnek a biztonságos harmadik ország elvének alkalmazása tekintetében történő módosításáról szóló európai parlamenti és tanácsi rendelet elfogadása ellen szavaz. A biztonságos harmadik ország elve alkalmazásának a rendelet szerinti megváltoztatása jelentős operatív, jogi és politikai kockázatokkal jár azon tagállamok számára, amelyek úgy döntenek, hogy nem alkalmazzák a kapcsolatra vonatkozó kritériumot, valamint amelyek nem hoznak döntést e tekintetben, illetve – még inkább – nem fognak tudni döntést hozni.

Azáltal, hogy a szövegben a kapcsolatra vonatkozó kritérium megszűnik kötelező követelménynek lenni, és ahelyett lehetővé válik megállapodások és egyezmények harmadik országokkal való megkötése, megkérdőjeleződnek a migrációs és menekültügyi paktumba beépített finom egyensúlyok, ami által kockázatok merülnek fel e paktum végrehajtását illetően:

- a rendelet a továbbutazások számának növekedését eredményezheti, márpedig ezt a kockázatot nem lehetett a jogalkotási felülvizsgálat előterjesztése előtt felmérni, mivel nem állt rendelkezésre előzetes hatásvizsgálat;
- a rendelet megzavarhatja a tagállamok közötti azon átadásokat, amelyek a dublini mechanizmus – és ennél fogva a menekültügy és a migráció kezeléséről szóló, 2024. május 14-i (EU) 2024/1351 rendelet – keretében valósulnak meg;
- ilyen hatással jár különösen az „egyezmények” megkötésének lehetősége, amely egyezmények nem kötelező jellegűek, és ennél fogva nem fogják lehetővé tenni a tagállam számára, hogy minden szükséges biztosíték a rendelkezésére álljon az arról való megbizonyosodáshoz, hogy a menedékkérő a biztonságos harmadik ország elve által megkövetelt szintű védelemben – nevezetesen a védelemhez való tényleges hozzáférésben – fog részesülni abban a harmadik országban, amelybe a felelős tagállam vissza szándékozik őt küldeni.

Végezetül Franciaország újólag hangsúlyozza: ellenzi, hogy az ilyen megállapodások és egyezmények uniós finanszírozást vonjanak maguk után, különös tekintettel a külső tevékenységekre elkülönített forrásokból való finanszírozásra.